

<https://helda.helsinki.fi>

Toiveet uudelle vuodelle

Lämsä, Riikka

2020-01-31

Lämsä , R 2020 , ' Toiveet uudelle vuodelle ' , Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti ,
Vuosikerta. 57 , Nro 1 , Sivut 1-2 . <https://doi.org/10.23990/sa.89118>

<http://hdl.handle.net/10138/318659>

<https://doi.org/10.23990/sa.89118>

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

SOSIAALI- LÄÄKETIETEELLINEN AIKAKAUSLEHTI

JOURNAL OF SOCIAL MEDICINE

Päätoimittaja
Riikka Lämsä
editor@socialmedicine.fi

Toimitussihteeri
Suvi Määttä
Puh. 040 5937 048
toimitussihteeri@socialmedicine.fi

Lehden internetsivut
<http://journal.fi/sla>

Julkaisija
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry
Socialmedicinska föreningen rf

Julkaisijan osoite
Sosiaalilääketieteen yhdistys
c/o Paula Jääskeläinen
Snellmaninkatu 25 B 19b
00170 Helsinki

Yhdistyksen puheenjohtaja
Hannamaria Kuusio
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30
00271 Helsinki

Yhdistyksen sihteeri
Laura Pääkkö
sihteeri@socialmedicine.fi

Ilmestymisaikataulu
Neljä numeroa vuodessa (helmikuu, toukokuu, syyskuu
ja joulukuu)

Kirjapaino ja taitto
Kirjapaino Hermes Oy

Tämä julkaisu on saanut TSV:n kautta tieteellisen
julkaisu-toiminnan avustusta, jota opetus- ja
kulttuuriministeriö myöntää Veikkauksen
tuotoista

ISSN 0355-5097
Kirjapaino Hermes Oy 2020

P ä ä k i r j o i t u s

1/2020
57. VUOSIKERTA

Toiveet uudelle vuodelle

Lehden 57. vuosikerran, uuden vuoden ja vuosi-
kymmenen alkaessa päätoimittajakin voi esittää
toiveita, ja niitä on kolme.

Lehden edellisen numeron teemana oli ilmas-
tokriisi ja kansanterveys (1). Kirjoitukset herätti-
vät ansaittua mielenkiintoa ja lehden sisältöä oli
tammikuun puoliväliin mennessä käyty lukemas-
sa sähköisesti peräti 1000 kertaa. Olisi helppoa
ajatella, että tiedelehtenä ympäristövastuumme
olisi teemanumerolla kuitattu. Ei se kuitenkaan
ole, vaan meidän täytyy edistää keskustelua ai-
heen ympärillä jatkossakin. Siksi ympäristö ja
terveys -aiheiset kirjoitukset ovat edelleen terve-
tulleita lehteemme. Tulevaisuudelta toivon, että
eri toimijat tutkimuksen ja tiedejulkaisemisen ken-
tällä sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa heräävät
ympäristövastuuseen ja aktiivisesti tavoittelevat
ympäristökuorman vähentämistä kaikessa toi-
minnassaan. Lehdillä suurin ympäristökuorma
muodostuu lehden painattamisesta ja jakelusta.
Tähän liittyen me aloitamme nyt, vaikkakin pie-
nensti: tästä numerosta alkaen paperisen lehden
saavat kiitokseksi ainoastaan kirjoitusten ”ykkös-
kirjoittajat” ja muille kirjoittajille lähetetään säh-
köinen pdf-versio. Näin voimme pienentää pai-
nettujen lehtien määrää yli sadalla kappaleella
vuosittain. Jatkossa tavoitteena on edistää leh-
tienvälistä keskustelua siitä, voisivatko suomalai-
set tiedelehdet siirtyä kokonaan sähköiseen jul-
kaisemiseen. Jo nyt Sosiaalilääketieteen yhdistyk-
sen jäsenet voivat ottaa käyttöönsä sähköisen lu-
kuoikeuden, jolla pääsee käsiksi lehden kaikkiin
kirjoituksiin viiveettä (2).

Sosiaalilääketieteen perintö pohjaa oikeuden-
mukaisuuden ja tasa-arvon tavoitteluun erityises-
ti eriarvoisuutta vähentämällä ja huono-osaisista
huolehtimalla (3). Näiden arvojen vaaliminen ja
edistäminen on yhteiskunnassa edelleen tarpeen.
Kun sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjes-

telmä ja palvelut ovat yhä myllerryksessä, tulisi kaikkien osallistumisesta ja mukana pysymisestä huolehtimisen olla uudistusten keskiössä. Toivon kaikille muutokseen osallistuville toimijoille viisautta yhdistää paikallinen osaaminen, jo hyviksi havaitut toimintakäytännöt ja tarpeellinen kansallinen ohjaus kokonaisuudeksi, joka parhaalla mahdollisella tavalla vähentää niin kansalaisten kuin alueidenkin välistä eriarvoisuutta. Digitaalisia palveluja käyttöönotettaessa tulee varmistaa, että niitä on mahdollista käyttää tuetusti tai tarvittaessa sähköisen palvelun voi korvata kasvokkaisella tapaamisella. Toisaalta on tärkeää huolehtia siitä, että digitaalisia palveluja kehitetään niillekin toimialoille ja sellaisiin palveluihin, joista ei ole odotettavissa suuria vientituloja tai Suomen uusinta menestystarinaa globaaleilla terveystarpeilla.

Päätoimittajana kolmas toiveeni liittyy keskustelukulttuuriin. Tieteelliseen toimintaan liittyy olennaisesti tutkijayhteisössä käyty julkinen keskustelu tutkimustuloksista. Nykypäivänä tutkijoilta edellytetään näkyvyyttä myös tiedeyhteisön ulkopuolella. Myös tutkijat kohtaavat julkisen keskusteluun pesiytynyttä tahallista loukkamista, provosoivaa kärjistämistä, tarpeetonta

vastakkainasettelua ja suoranaista vihapuhetta viestiessään tutkimuksistaan ja niiden tuloksista. Tieteellisenä lehtenä tehtävämme on edistää kunnioittavaa ja rakentavaa vuoropuhelua tutkimuksista niin tiedeyhteisössä kuin julkisessa keskustelussa. Toivon, että Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti on jatkossakin tärkeä yhteiskunnallinen keskustelija omalla alallaan. Siksi toivotankin erityisen tervetulleeksi kommentit ja kirjoitukset, joissa otetaan kantaa aiemmissa numeroissamme julkaistuihin teksteihin.

Toivotan kaikille kiinnostavaa vuotta lehtemme parissa,

RIIKKA LÄMSÄ, *päätoimittaja*

LÄHTEET

- (1) SLA. Teemanumero: Ilmastokriisi – kohti kestäväää kansanterveyttä. Luettu 20.1.2020. <https://journal.fi/sla/issue/archive>
- (2) SLY. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti SLA Lukuoikeudet. Luettu 20.1.2020. <http://www.socialmedicine.fi/sla>
- (3) Lämsä R, Partanen V-M. Sosiaalilääketiede: mitä se on ja mihin menossa? *Sosiaalilääk Aikak* 2018; 55: 71–75. <https://doi.org/10.23990/sa.68988>